

Norrlandsträngaren 2005

Tidskrift för Norrlandsträngare

Nr 4

Innehållsförteckning

Ordf. har ordet	Sidan 1
Försvaret i takt med tiden?	Sidan 2-4
Julhälsning från Österrike	Sidan 5
Verksamhetsplan	Sidan 6
Vad har hänt på Hågesta?	Sidan 7-9
Julhälsning från Korea	Sidan 10-12

Föreningsuppgifter.

Ordf.

Leif Östberg, tfn hem 0620-40234.

Mobil: 070-3145329.

Mail: leif.062040234@telia.com

V.ordf.

Arne Hedvall, tfn hem 0620-51274.

Mail: hedvalls@tiscali.se

Sekr.

Kjell Åström, tfn arb 0620-682981.

Mobil: 070-6693937.

Mail: astrom.kjell@spray.se

Kassör

Christer Svensson tfn hem 0620-14885

Mobil: 0730-495753

Mail: chr.svensson@telia.com

Ledamöter

Karl-Anders Ödlund, tfn hem 0620-16139.

Mobil: 070-5766233

Mail: kalle.odlund@telia.com

Lennart Hellström, tfn hem 0620-50007

Mobil 070-1752715.

Mail: lennart-hellstrom@swipnet.se

Kjell Pettersson, tfn hem 0620-14084

Mobil: 070-6860119

Mail: kjell.petersson@ebox.tninet.se

Suppleant

Barbro Sjö Dahl, tfn arb 0620-682982

Mail: barbro.sjodahl@solleftea.se

Postgiro: 33 69 14 - 7

Hemsida:

<http://www.sollefteamuseum.com>

Adress: T 3 Kamratförening

c/o Kjell Åström,

Rösta 436

881 33 Sollefteå

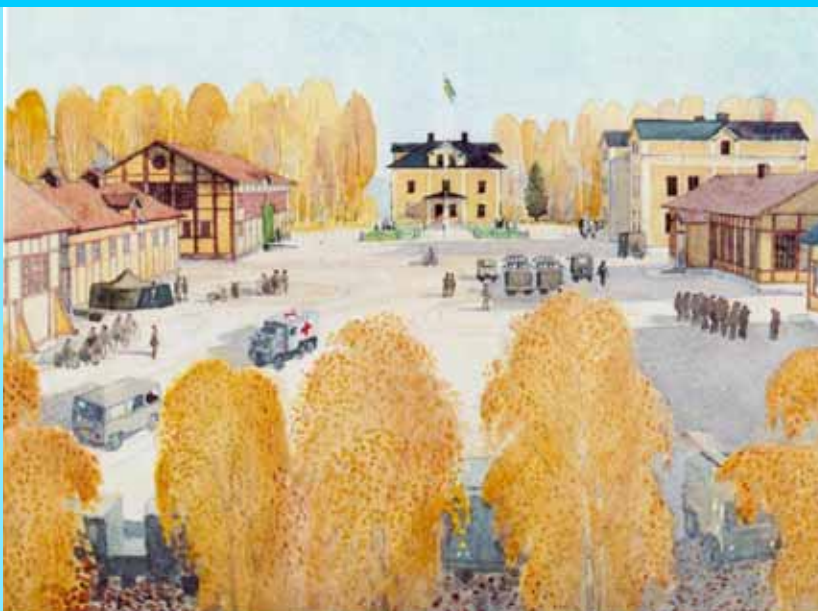

Bild över "Södra Kaserngården"

Ordf. Leif Östberg har ordet

Nu har snart ytterligare ett år gott. Det skall bli intressant att se hur år 2006 kommer att gestalta sig.

I mitten av januari kommer C T2 att kalla alla trängens kamratföreningar till Skövde, för att diskutera framtiden samt vilken roll T 2 skall ha. Vi kommer att rapportera i kommande NT om vad som förehavt.

T 3 KF framför ett stort tack till Klas Ståhles efterlevande. I och med att de genomförde Klas önskan så fonderades medel hos T 3 KF i samband hans begravning..

Jag tackar alla skribenter som tillfört artiklar till detta års nummer och hoppas på nya reportage från Korea, andra delar av världen samt från Sverige och önskar alla medlemmar En Riktig God Jul och Ett Gott Nytt År

Leif Östberg

FÖRSVARET I TAKT MED TIDEN???

Blå Salen var fylld av intresserade åhörare

Frågan i rubriken var temat för Sollefteå Museums arrangemang på Hotell Appelberg den 19 november. Inbjudna till seminariet var fyra välkända personer: **Förre arméchefen Åke SAGRÉN, överste Bo R Pellnäs, överste Bo R Svensson och överste Leif Törnquist. Överste Göte Bergerbrant var ”moderator”.** På hans avslutande fråga om rubrikens eventuella sanning var det samfälliga svaret efter föredrag och diskussion: **Nej!!**

Åke SAGRÉN inledde med en timslång kavalkad över att Sverige blivit överraskat, både vid första och andra världskrigets utbrott och att vi varit färdiga med förberedelserna när det hela var över. Efter första världskriget präglades debatten av ”aldrig mera krig” och Sverige med andra länder i Europa minskade sina krigsmakter. Dock inte Tyskland och 1936 var det tydligt vad Hitler hade för mål. Det årets svenska försvarsbeslut innebar en kraftig materiell och personell upprustning. Utländsk materiel fick köpas, där man

kunde, i konkurrens med andra. Vår egen försvarsindustri gick för högvarv och när kriget var slut var vi klara. Vårt nya flygvapen blev ett av världens största. 1960-talet var goda tider för hela samhället och försvaret arbetade i medvind. Milostaberna gjorde krigsplaner för olika alternativ. Vi hade 36 brigader med vardera sex bataljoner m m och ett omfattande lokalförsvaret, vi hade en välutvecklad etapporganisation och upparbetade kanaler för leveranser av förnödenheter med det civila samhället. Flygvapnet hade 16 divisioner och Ma-

Bland åhörarna i främre raden skymtas Göthe Bergebrandt, Gurli och Bengt "Ecka" Ericson, Ulf Ingelsson, Bo Svensson m fru och Kjell Fahlén, I bakre raden skymtas Domeij, Rune Jonsson, Tage Bruce, Kjell Litström, Leif Folkeson.

Med fanns även för fotografen många okända ansikten.

rinen mängder av moderna fartyg och ett välövat kustartilleri.

Kommunalrådet **Elisabet Lassen** noterade i välkomsttalet att Sollefteå lever i en kollektiv sorg över vad vi förlorat. Ändå har ju vår stad klarat av att skapa nästan lika många arbetsplatser som vi gått miste om.

Vi f d anställda lever i en förtvivlan blandad med förvåning över det sena 90-talets katastrofala försvarsbeslut. Nu har vi inga krigsplacerade enheter och inga planer. Vi skall om cirka ett

år ha en bataljon, som skall kunna sättas in 600 mil från Bryssel. Om två år skall vi ha åtta bataljoner i armén. Hela Försvarsmakten består då av omkring 30 000 soldater och lika många i Hemvärnet, om de kan rekryteras. Man kan dock inte räkna med att alla är tillgängliga för att stödja Sveriges politik i Världen eller kunna ingripa vid kränkningar och kriser. Även om vi fortsätter med "allmän värnplikt" kommer ändå bara omkring 8000 ungdomar att få utbildning för tjänst i förband.

Överste Bo R Svensson beskrev tydligt hur vår civila och militära ledning i nära samverkan varit beredd att stödja både stridskrafter och befolkning i kris och krig. Bo R ledde oss genom historien från 1634 och framåt, då försvaret över ytan småningom blev en prioriterad fråga. Nu är Fo-staberna borta och därmed samverkan på länsnivå. De skulle ersättas av militärdistriktsgrupper, främst för att stödja frivilligförsvaret. Nu är de också borta. Statens muskler och vilja har försvagats, vilket debatteras just nu, efter katastrofkommissionens rap-

Arne Hedvall och Kjell Litström under en paus

port ett år efter Tsunamikatastrofen. Alltså är den civil/militära ledningen eliminerad. Det finns med andra ord ingen kontroll över Sveriges yta. Hur skall då de fåtaliga stridskrafterna kunna sättas in på rätt plats?

Överste Leif Törnquist påpekade att den indelta armén uppgick till 32 000 man, alltså ungefär samma styrka som dagens hemvärn. Ifrån den indelta armen härstammar stora delar av det ”immateriella kulturarvet”, d v s våra symboler, som kan utläsas på fanorna. Vi har ju också ett materiellt kulturarv, som vi förvarar i de många förbandsmuseerna och i några centrala.

Det synes vara det enda, som vi nu har i förråd runt om i landet!

Överste Bo Pellnäs är väl känd av de flesta av Norrlandsträngarens läsare. Bo Pellnäs exemplifierade mycket intresseväckande sin förmåga att se bakom fasaderna i det internationella umgänget militärer emellan. Hans personliga möten med krigsherrar på Balkan mm visade, att den som rör sig och knyter kontakter har ett försteg. Det gäller förstås också på nationell nivå. Visst har det ett värde i att Sverige gör sig känt för kompetens, beslutsamhet och kvalitet. Det kan vi ha nytta av, men den

förr så viktiga folkförankringen har våra politiker tydligen värderat lågt. Försvaret har ryckts upp med rötterna !

Kjell Åström och hans personal på Sollefteå Museum skall ha mycket beröm för arrangemanget, som drog en stor publik i de anrika lokalerna. Omkring 100 personer tog del av den kvalificerade informationen.

Björn Eklund

EN JULHÄLSNING FRÅN ÖSTERIKE

Vid ett stimulerande återseende lovade jag Leif att skriva några rader om min nuvarande tillvaro och min tidigare koppling till T3.

En snöig, kall, tidig vintermorgon 1977, stretar en frusen figur bakhalt upp för nipan i riktning T3.

Figuren är jag, Stig-Björn Rudolph, då major vid T2, tjänstgörande som kadettofficer och lärare vid Krigsskolan Karlberg.

Trängkadetterna är på vinterutbildning i Sollefteå. En danande tid för såväl själ som kropp för alla deltagare.

Kvällen före har avslutats med gemensam, lång riklig middag, mm, på officersmässen. Alla kadetter och officerare har överlevt såväl hoppning i olika stilarter från balkongen på mässens baksida som trashockey, rövök och brickåkning i trapphuset!

Jag hann med 5 st. vinterutbildningar i Sollefteå innan jag, efter tre år som underhållsmagister på Militärhögskolans Allmänna Kurs, 1984 övergick till Reservstat.

1987 genomförde jag som etappregementsstabschef repövning i Bodenområdet. Stabskompaniet, mycket välutbildat, var från T3, med den numera riksbe-

te slipföretagaren..... Per Oremo som kompanichef. 1989 var det så dags att som tjänstgöringsplacerad stabschef vid underhållsregimentet i Boden, på nytt genomföra repövning, trots att det, för de flesta, civilt anställda människorna, var en helt ny upplevelse. Efter 1990 avtog försvarsmaktens intresse högst påtagligt för att kalla in reservstatarna, vilket passade mig förträffligt, eftersom jag huvudsakligen arbetade utomlands 1990-1997.

1998 var det så att säga dags att börja utkvittera tjänstepension.

När sedan min hustru och jag såg en möjlighet att avsluta var respektive ”yrkeskarriär” och äntligen kunde ta befälet över våra agendor, bestämde vi oss för att flytta, till Österrike.

Varför Österrike?

För vår del var det avgörande att vi sedan tidigare behärskade språket. Bidragande var också en stor portion nyfikenhet och en positiv grundinställning, man ångrar egentligen bara det man inte gör... Alla andra beslut går att ompröva!

Sedan 3 år är alltså ”vår hemort” Salzburg.

Vad gör vi här?

Egentligen tror jag att man som pensionär skall göra så

litet som möjligt, i varje fall till att börja med. Tids nog fylls tiden med nya bekanta och aktiviteter, vilket gör att den tomma agendan blir full igen.

Vi reser i Europa så mycket vi hinner och gärna österut till Polen, Slovakien, Tjeckien, Ungern och f.d. Jugoslavien.

Vin och inköpsresor till vingårdar har blivit ett nytt intresse. Har förstått att vin inte innehåller lika många kalorier som öl...

Handlingsfriheten och möjligheterna har blivit betydligt större och fler, ”med en centralare utgångspunkt”.

Hur länge vi bor kvar är en öppen fråga.

Alltid Österrike?

Beslut får tas efterhand.

Det går att skapa nya traditioner. Vi firar numera jul bland alla julmarknader här i Mozarts hemstad. Tomten ser likadan ut här.

Men nog saknar man stillheten och eftertänksamheten från de där tidiga promenaderna upp för nipan!

Stig-Björn Rudolph

T 3 Kamratförening

Utkast till verksamhetsplan för 2006

Tid	Omfattning	Ant
01-19 kl 0900	Styrelsemöte	
01-19 kl 0900	Seniorklubbens kickoff inför våren	Ulf Torhult
02-16 kl 0900	Styrelsemöte	
03-02 kl 1800	Årsmöte. Möte och därefter ärtmiddag. Plats: Museet. Anmälan senast 02-23 till Kjell Åström	Leif Östberg
04-27 kl 1800	Vårsmöte: Ärtmiddag och något föredrag. Plats: Museet. Anmälan senast 04-21 till Kjell Åström	Arne Hedvall Kjell Åström
05-18	Styrelsemöte	
Juni	Seniorklubbens sommaravslutning	Ulf Torhult
Aug	Studiebesök Hemsö fastning	Lennart Hellström Kalle Ödlund
Aug	Seniorklubben höstkickoff	Ulf Torhult
Sept	Styrelsemöte	
10-05 kl 1800	Höstmöte Ärtmiddag och något föredrag. Plats: Museet. Anmälan senast 09-28 till Kjell Åström	Christer Svensson Kjell Pettersson
Nov	Styrelsemöte	
Dec	Jultallrik och seniorklubbens juluppehåll	Esd.

Vad har hänt på Hågesta efter den 30 juni 2000

I tidigare nummer lovade jag att berätta lite om vad som hänt med byggnaderna på Hågeste-området och här kommer en beskrivning. Eftersom det är så många byggnader kommer jag att beskriva delområden och i detta nummer kommer jag att vara på den norra delen av Hågesta och byggnaderna i anslutning till kaserngården

Bild 1.

Hågesta Gård i vilket I 21 museum inrymdes.

Sålades av Vasallen till en privat ägare som har flyttat in i lokalerna .

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 2

Bläckhornen eller officersvillorna.

I den vänstra finns frivilligrörelserna och i den högra finns som förr bostäder för privat boende.

Bild 3

Gamla kasernvakten.

Securitas flyttade in 2001. Antal anställda är ca 13 st för Sollefteå-Kramfors och 2 st. för H-sand.

Bild 4

Remsle Kasern

ÖCB flyttade in i på området i tillfälliga lokaler feb 2001 under den tid Remsle Kasern renoverades. ÖCB bytte namn till Krisberedskapsmyndigheten (KBM) 1/7 2003. Idag disponerar KBM källare samt tre våningsplan och det finns drygt 60 st. an-

Bild 4

ställda. Huvuddelen är bostatta i Sollefteå. Ett fåtal pendlar från Härnösand och Kramfors.

KBM bedriver verksamhet från Sollefteå och Stockholm. Verksledningen och ledningen för alla enheter utom tekniska enheten finns i Stockholm. Tekniska en-

hetens ledning och huvuddelen av enhetens verksamhet är lokaliserad till Sollefteå. I Sollefteå finns även delar av krishanteringsenheten, administrativa enheten och informationsenheten. Verksamheter som kommer att tillföras ligger inom signalskyddsområdet.

Bild 5

Militärrestaurangen

Distansapoteket i Sollefteå har övertagit lokalerna. Chef är före detta T 3:aren och överstelöjtnanten Bengt-Åke Sundelin. Distansapoteket i Sollefteå ansvarar för leveranser av läkemedel, hemdialysmaterial, stomimaterial och särskilda livsmedel till apoteksombud, vårdcentraler och kommunala vårdinrättningar samt direktleveranser till avtals- och privatkunder.

Distansapoteket tillhör resultatenheter Logistik inom Apoteket AB. Verksamheten vid Distansapoteket i Sollefteå startade den 2 maj 2002 och byggs successivt ut. Fullt utbyggd skall verksamheten täcka varuförsörjningsområdet Västernorrland, Jämtland, Västerbottens inland samt norra Gävleborgs län (Hälsingland). De personalkategorier som finns representerade är farmaceuter, apotekstekniker och apoteksassistenter samt produktionspersonal. För närvarande är vi 45 heltidsanställda. De huvudsakliga arbetsuppgifterna inom Distansapoteket består i att ta emot och registrera recept, lagerhålla läkemedel och livsmedel, plocka och packa varor samt rangera varor för leverans.

Uppgifter/ ämnesområden:

- Arbetsmiljö (fysisk, psykosocial)
- Arbetsorganisation
- Logistik/transporter

Bild 5

- Kvalitetssäkring/
processutveckling

Bild 6

Gymnastiksalen

Lagerlokal sedan 2004 för ett företag med namnet RR-transport. Svarar för flyttningar och magasineringsarbete. Verksamhetsområde inom Europa. Har 6 st anställda varav 2 i Stockholm.

Bild 6

Bild 7

Tidigare förråd och vårdlokal för brigad- och bataljonsförbandsplatser.

Lagerlokal för däckfirman Euromaster, som har sin verkstad på Övergård.

Bild 7

Bild 8

Gamla matsalen och senast förråd

Ingen känd verksamhet i byggnaden

Bild 8

Bild 9
Kasernen till vänster är Remsle kasern och till höger Kanslihuset med mässvåning.

Som jag berättat tidigare så disponerar KBM Remsle kasern men tyvärr så finns idag inga företag som visat intresse för kanslihuset. Därför har Vasallen kallställt hela byggnaden vilket inneburit att varken T 3 och I 21 kamratförningar eller andra intressenter ej kan utnyttja mässen eftersom hela byggnaden är kallställd.

Bild 10
Viksmon kasern t. h. om kanslihuset.

All hemvärnsverksamhet i Sollefteå har flyttat in i kasernen.

Hemvärdet disponerar ytterligare något år ett par våningar.

I källarvåningen där bastun är belägen huserar varje onsdag och fredag eftermiddag pensionärsbastuklubben.

Bild 11
Sånga Kasern i mitten
 Idag ingen verksamhet. På sikt kan det bli aktuellt med arkivarieverksamhet och restauration av textilier i samverkan med Textilarkivet på Nipan. Beslut om något år.

Bild 12
Gamla panncentralen t.h., T.v. Samlingshallen och övnings och skjutfältsavd.
 Fortverket har kvar den gamla panncentralen och har i dag 9 st. anställda.

Bild 9

Bild 10

Bild 11

I samlingshallen till vänster finns en nyöppnad lunchrestaurang.

Leif Östberg

Bild 12

God Jul och Gott Nytt År alla T3-are!

General Lars Frisk

Kaptten Bertil Olofsson

Här kommer en liten hälsning från två Norrlandsträngare på uppdrag i det fjärran Korea.

Vi som skickar hälsningen är Bertil Olofsson och Lars Frisk, två gamla T3-are som återförenats i det som kallas för Svenska NNSC-missionen, i Panmunjom i Sydkorea. Panmunjom ligger i DMZ, på gränsen mellan Nord- och Sydkorea.

NNSC står för ”de neutrala ländernas övervakningskommission”. Vi har till uppgift att övervaka efterlevnaden av det vapenstillstånd som de krigförande parterna skrev under redan 1953. Avtalet satte punkt på ett av historiens mer tragiska och blodiga drabbningar Koreakriget 1950-1953.

Vi är totalt fyra svenska

officerare som tillsammans med en Schweizisk delegation bor och verkar i NNSC-campen i Panmunjom, som för övrigt var platsen där man skrev under stilleståndsavtalet. Lars är kontingentchef och den Svenske medlemmen i själva kommissionen och Bertil är delegationens kommandant. Därutöver ingår en sekreterare, Claes Bernhorn och en ställföreträdare, alternate member, Lars Enlund.

Vi lite äldre T3-are kommer säkert ihåg att Wille Wennberg var här en gång i tiden som ”Alternate member”. Här på plats hittar vi i arkivet att det var år 1978 och att han vägde in på 85 kg!

De svenska officerarna åtföljs av sina familjer eller delar därav. Vi är här tillsammans med våra respektive hustrur, Kerstin Frisk och Lena Olofsson. Detta

innebär naturligtvis att vistelsen i Sydkorea får en mer ”hel” dimension och att minnena härifrån kommer att kunna delas med hustru under lång tid framåt. För att kunna härbärgera familjerna disponerar vi smärre familjebostäder nere i Seoul. Dessa ligger på den amerikanska Yongsan-basen, centralt i den Sydkoreanska huvudstaden. Det innebär ganska mycket resande på de hårt trafikerade 60 kilometrarna som skiljer Panmunjom från Seoul. Åtminstone helgerna försöker vi tillbringa där nere tillsammans med familjerna.

NNSC ursprungliga roll var att övervaka och utreda brott mot stilleståndsavtalet. I och med att Nordkorea ignorerar vissa av stilleståndsavtalets mekanismer, har det under de senaste tio åren, varit mer eller mindre omöjlig att lösa de ursprungliga uppgifterna för NNSC. Närvaron i DMZ har huvudsakligen varit av symboliskt värde. NNSC närvaro upprätthåller emellertid mekanismerna i avtalet och därmed dess legitimitet, vilket i sin tur bidrar till stabiliteten. Dessutom har den Svenska och Schweiziska närvaron mitt inne i DMZ, på gränsen, sannolikt minskat risken för incidenter i detta område.

Trots att nordsidan för när-

Från vänster Kn Bertil Olofsson pågående kommandant, Mj Claes Bernhorn pågående sekreterare, Öv Lars Enlund stf delegationschef, GM Lars Frisk delegationschef, Mj Magnus Eriksson avgående sekreterare och Kn Hans Flach avgående kommandant.

varande ignorerar oss försöker vi jobba vidare i stilleståndsavtalets anda. Vi bedriver vår mötesverksamhet i JSA (Joint Security Area), vi tar emot besökare i vår camp samt deltar i många aktiviteter som sydsidan i konflikten, UNC, United Nations Command, inklusive ROK, Republic of Korea-Sydkorea, organiserar. Vi har i år på begäran av UNC börjat medfölja viss verksamhet, i syfte att verifiera att dessa verksamheter sker i överensstämmelse med stilleståndsavtalet. Det handlar om olika helikopterflygningar, inspektioner av posteringar och besök

vid förband som förs in till Sydkorea vid större övningar. Dessa ”nya” aktiviteter involverar alla delegationsmedlemmar och tar tid, men är mycket meningsfulla. Tyvärr sker detta enbart i samarbete med sydsidan, men kan kanske utgöra förebild för framtida förtroendeskapande åtgärder.

Egentligen är nog vår viktigaste uppgift att finnas tillhanda i DMZ, beredda att stå till förfogande för parterna, när och om en tredje oberoende neutral part behövs. Några exempel på detta är vår närvaro på bärgningsfartyget augusti

2002, som bärgade ett av Nordkorea sänkt Sydkoreanskt patrullfartyg i omstridda vatten. Eller våra intervjuer med personer som illegalt tar sig sydvart igenom DMZ, för att utvärdera om de vill återvända till Nordkorea eller stanna i Sydkorea. Detta skedde senast i somras. Det senaste exemplet är när vi, Lars och Bertil, var NNSC-representanter under den operation när en kopia av ett ”turtleskip” (en Sydkoreansk kopiemotsvarighet till Wasa-skeppet), passerade genom det neutrala flodområde som skiljer de båda Korea åt. Detta hände nu i

In och ut ringning i sb med midsommarfirandet

november och det var första gången sedan Koreakriget som ett civilt fartyg passerade detta känsliga område. Vår närvaro vid dessa ”navala” operationer bidrog kanske till att inga incidenter inträffade.

Sydkorea ter sig vid första synintrycket på ytan som ett ganska kaotiskt land. Bilar, höghus, motorvägar, människor, mobiler och bilar igen överallt. Men det är egentligen ett ganska välorganiserat samhälle, byggt till stor del på konfucianismisk tradition på gott och ont. Vi tycker väl att man

ligger efter Sverige i de flesta avseenden, men Sydkorea är nu världens tionde största ekonomi och man växer årligen 4-5 % fortfarande trots ekonomiska problem. Här håller man på att gå över till femdagars arbetsvecka. Men folk klagat för ”vad skall man göra med en extra dag ledigt - det kostar bara pengar”. Helst jobbar man tolv timmar om dagen och ”utbrändhet” hör man aldrig talas om. Uttrycket att Sydkoreanerna är ”Asiens Italienare” passar bra. Man är charmigt buffliga, vänliga och mycket skickliga inom

de flesta områden. Deras nationalsport är för övrigt Karaoke- man gillar sång och fest. Man kan inte låta bli att älska detta charmiga lilla land med den stora (47 milj.) vänliga befolkningen.

Sverige har för övrigt ett fantastiskt renommé här i Sydkorea som vi ständigt påminns om och som vi utan att tveka låter oss smickras av. Att lilla Sverige ställde upp på Sydkoreas sida under Koreakriget med ett fältsjukhus och därefter fortfarande ingår i NNSC, bidrar till att Sverige bilden här är närmast generande positiv. Vi försöker nyttja tiden här till så mycket som möjligt, t.ex. med resor och utflykter (fältövningar). Dammerna i familjerna bidrar dessutom till den Koreanska ekonomiska tillväxten genom många besök i de otaliga shoppingmarknader som finns runt om i Seoul.

Vi återvänder till Sverige nästa år. Bertil i månads skiftet juni-juli och Lars i oktober. Innan dess kanske vi får tillfälle att återkomma med ytterligare en rapport.

Vi önskar er alla en GOD JUL men mest ett GOTT NYTT ÅR!!
Hälsar

Lars Frisk
och
Bertil Olofsson

Svenska Klubben (vardagsrum, mäss). Om du är riktigt uppmärksam så kan skymta du landskapsvapnet för Ångermanland längst ner till höger.